

AP-fondens flygplan dödar civila

Investerar i företag som bygger de flygplan som bland annat användes i kriget mot Gaza

Svenska pensionspengar investeras i flygplan som dödade civila palestinier i Gaza i vintras.

Arbetaren fortsätter denna vecka med fler avslöjande om AP-fondens investeringar i israeliska företag som strider mot mänskliga rättigheter.

Det israeliska företaget Elbit Systems, som AP-fonden investerar i, tillverkar det obemannade attackflygplanet Hermes, som enligt människorättsorganisationen Human Rights Watch, HRW, användes i kriget mot Gaza i vintras. HRW har undersökt sex attacker, där 29 civila dödades, varav sex barn. Förra veckan avslöjade Arbetaren att första AP-fonden investerar i Elbit Systems, och att Elbit levererar övervakningssystem till muren som Israel fört upp på ockuperad palestinsk mark.

I INGEN AV DE SEX incidenterna då civila dödades kunde HRW finna tecken på att palestinsk militäraktivitet försiggått i närheten av attackerna. De obemannade plan som Israel använde, Hermes och Heron, har mycket detaljerade kameror vilket gör att operatörerna av flygplanen kan urskilja kläder och ålder. HRW ser därför

ytterst allvarligt på att civila dödas långt från någon militär aktivitet.

– Operatörer av obemannade flygplan kan tydligt se målen på marken och även avstyra missiler efter att de avfyrats, säger Marc Garlasco, som författat rapporten. Han säger att alla attacker automatiskt har spelats in av de obemannade flygplanen och att Israel bör offentliggöra filmerna.

– Israel måste förklara hur dessa civila dödsfall kunde äga rum.

OSSIAN EKDAHL, CHEF för kommunikation och ägarstyrning på första AP-fonden, vill inte kommentera de nya uppgifterna om Elbit Systems attackflygplan. Han hänvisar till den pågående utredningen av Elbit som utförs av Ges Investment – första till fjärde AP-fondens etikkskult.

AP-fonderna ska följa de internationella konventioner som Sverige skrivit under. Men som Arbetaren berättade förra veckan är Elbit Systems och flera andra israeliska företag som AP-fonderna investerat i på olika sätt verksamma på ockuperad palestinsk mark. Ossian Ekdahl säger dock att arbetet med att investera pensionspengar fungerar bra.

Finns det inte en möjlighet att undersöka företaget innan ni

köper aktier, så att ni inte hamnar i en sådan här situation?

– Normalt gör vi en genomgång varje halvår av våra innehav och ser om det har hänt något sedan sist vi gjorde den genomgången.

Den genomgången görs av Ges Investments. Vd:n på Ges, Magnus Furugård, säger till Arbetaren att tiden inte räcker till för att noggrant undersöka alla 3 500 bolag man satts att granska av AP-fondernas etikråd, utan att man måste prioritera. Men Ekdahl vidhåller att systemet är vattentätt.

Tycker du att detta system fungerar bra?

– Ja, tillsammans med att om något dyker upp som inte kom fram i halvårsgenomgången så undersöker vi det så snabbt vi kan.

Fallet med Elbit Systems – gör det att du tycker att ni borde jobba på ett annat sätt?

– Nej, jag tycker att det är ett bra sätt att jobba på.

I TISDAGS OFFENTLIGGJORDES FN:s granskning av kriget mot Gaza, som kom fram till att Israel ”medvetet använde sig av oproportionerligt våld riktat mot civila.”

CHRISTOPHER HOLMBÄCK

christopher.holmback@arbetaren.se

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-ickekommersiell-inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.